№ 251. Piątek 3. Listopada 1865. Rok wydania 55.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

Obwieszczenie.

Ministeryum finansów uznało za stosowne podwyższyć stopę procentową udziałowych asygnacyi hipotecznych o 1 procent, i według tego nowe asygnacye z terminem sześciomiesięcznym sześcioprocentowe, a z terminem czteromiesięcznym pięć i pół procentowe wydawać od 2. listopada b. r. z zachowaniem dotychczasowych postanowień.

Wiedeń, 1. listopada 1865.

(Ofiary dobroczynne.)

Na wsparcie pogorzelców *Zborowa* wpłynęło w drodze składek do c. k. urzędu powiatowego w Grzymałowie 4 zł. 50 c. w. a., które niezwłocznie na miejsce przeznaczenia zostały odesłane.

Wiedeń, 1. listop. Dnia dzisiejszego wyszedł z c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany XXX. zeszyt dziennika ustaw państwa.

Ten zeszyt zawiera:

Nr. 108. Ustawa z 2. października 1865 względem wolnego od opłaty używania c. k. zakładu poczt (uwolnienia od portoryi); ważna dla całego państwa.

Nr. 109. Rozporządzenie ministerstwa stanu i sprawiedliwości z 25. października 1865, którem zostało obwieszczone zarządzone najwyższem postanowieniem z 16. października 1865 objęcie kierunku i zarządu więzień przez ministeryum sprawiedliwości. —Ważne dla Czech, Królestwa lombardo-weneckiego, Dalmacyi, Galicyi, Austryi poniżej i powyżej Anizy, Salzburga, Styryi, Karyntyi, Krainy, Bukowiny, Morawii, Szląska, Tyrolu, Vorarlbergu i Kraju nadbrzeżnego.

Nr. 110. Rozporządzenie ministerstw stanu i sprawiedliwości z 28. października 1865 względem przyzwolonych zakładom, które zajmują się interesami kredytowemi, wyjątków od praw powszechnych. — Ważne dla wszystkich królestw i krajów z wyjątkiem królestw Węgier, Kroacyi i Slawonii i wielkiego księztwa Siedmiogrodu.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apostolska Mość najwyższem postanowieniem z d. 27. października b. r. raczył najmiłościwiej prezydentowi statystycznej komisyi centralnej, tajnemu radzcy Karolowi baronowi *Czörnigg* przy przeniesieniu go na własną prośbę w stały stan spoczynku, nadać w uznaniu jego wieloletnich i znakomitych usług krzyż komandorski orderu Leopolda, z uwolnieniem od taksy.

Jego c. k. Apostolska Mość najwyższem postanowieniem z 27. października b. r. raczył najmiłościwiej nadać prezesowi sądu obwodowego w Samborze Augustowi *Siegel* posadę radzcy przy wyższym sądzie krajowym we Lwowie, a radzcę wyższego sądu krajowego we Lwowie Józefa *Dittricha* mianować prezesem sądu obwodowego w Samborze.

Rozporządzenie ministeryum stanu i ministeryum sprawiedliwości, z d. 25. października 1865,

względem objęcia zarządu zakładów karnych przez ministeryum sprawiedliwości, stosownie do najwyższego postanowienia z dnia 16. października 1865.

Rozporządzenie niniejsze obowiązującem jest dla Czech, dla królestwa lombardzko-weneckiego, dla Dalmacyi, Galicyi, Austryi powyżej i poniżej Anizy, Salcburga, Styryi, Karyntyi, Karniolii, Bukowiny, Morawy, Szlązka, Tyrolu, Forarlbergu i dla kraju nadbrzeżnego.

Jego cesarsko-królewska Apostolska Mość najwyższem postanowieniem z dnia 16. października b. r. zarządzić raczył, ażeby kierunek i administracya zakładów karnych przeniesione zostały z kompetencyi ministeryum stanu do kompetencyi ministeryum sprawiedliwości, w sposobie następującym:

1. Kierownictwo i administracya wszelkich zakładów karnych w krajach koronnych wyż wymienionych wyłącza się z czynności ministeryum stanu i należeć ma wyłącznie do zakresu działania ministeryum sprawiedliwości, które upoważnione zostaje do wyznaczenia w zastępstwie swojem jednego urzędnika ministeryum sprawiedliwości, który powierzony sobie mieć będzie naczelny kierunek i nadzór nad wszystkiemi zakładami karnemi, tudzież nad więzieniami sądowemi, karnemi i inkwizycyjnemi.

2. Wszystkie czynności i sprawy urzędowe odnoszące się do zarządu i nadzoru zakładów karnych, które dotąd w krajach koronnych należały do władz krajowych, należeć mają w przyszłości wyłącznie do nadprokuratorów.

3. Lokalny nadzór nad zakładami karnemi z osobna, który dotąd należał do urzędów politycznych, należeć ma w przyszłości do prokuratorów obwodów właściwych, z zakresem działania dotychczasowych komisarzy domowych.

Najwyższe to postanowienie wykonane być ma z dniem 16. listopada b. r.

Hrabia *Belcredi*, m. p. *Komers*, m. p.

Gazeta wiedeńska zamieściła rozporządzenie z dnia 28. października, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Królestwa węgierskiego, Kroacyi i Slawonii i Wielkiego Księstwa siedmiogrodzkiego. Rozporządzenie to wydane na podstawie patentu z dnia 20. września 1865, odnosi się do wyjątków od pospolitego prawa, przyznanym zakładom prawnie założonym i pod nadzorem państwa stojącym, według statutów swych operacye kredytowe prowadzącym. Zakłady uwolnione są od wszelkiego ograniczenia stopy procentu, i przyznane mają spieszniejszą egzekucyę sądową swych wierzytelności.

Część nieurzędowa.

Lwów, 3. listopada.

Jak *Independance belge* donosi, kryzys, która groziła gabinetowi francuzkiemu, zupełnie jest usuniętą. Pan Fould odniósł stanowcze zwycięztwo na radzie ministeryalnej, która się pod prezydencyą Cesarza odbyła; program p. Foulda w zupełności przeprowadzony będzie. Według tego programu znaczne sumy oszczędzone zostaną, na poborze podatków, na wydatkach na siłę zbrojną lądową i morską. O czemś podobnem wspomina i *la France* według której oszczędności na wojsko i flotę wynosić mają 30 miliony franków a stan wojska zmniejszony być ma o 50.000 ludzi.

Independance belge wspomina także o piśmie Księcia Napoleona, proponującym ratunek w śród trudności finansowych zagrażających rządowi i dynastyi Wiktora Emanuela. Ratunek ten Księcia upatruje w tymczasowem zrzeczeniu się Rzymu i Wenecyi, rozpuszczeniu wojska na wielki rozmiar i skoncentrowaniu wszystkich sił ku usunięciu niedoboru z każdym rokiem wzrastającego. Ciekawe pytanie jak stronnictwo ruchu program takowy przyjmie.

Z Stokholmu nadchodzą niepokojące wiadomości. Jeżeli się nie utrzyma proponowana reforma reprezentacyi, w takim razie obawiać się trzeba rozruchów; w dziennikach nawet zwykle umiarkowanych przebija pewne rozdrażnienie. Mówią, iż wojska skonsygnowane zostały w koszarach. Nie przemawia to za przyszłością skandynawizmu i zdaje się, iż usposobienie Szwecyi nie będzie bez wpływu na obecną kryzys ministerstwa w Kopenhadze.

Odpowiedź głównych mocarstw niemieckich do senatu frankfurckiego ma konstatować według telegramu berlińskiego gazety szlązkiej, że rząd tamtejszy zostaje pod wpływem żywiołów, które spowodowały główne mocarstwa do takiego postępowania. Mocarstwa miały zastrzedz sobie dalsze kroki. Zjednoczenie między Prusami i Austryą odnosi się do traktatowania tej sprawy według praw związkowych. Stanowczy wniosek nie został jeszcze sformułowany.

Monarchia Austryacka.

Lwów, 2. listopada. Na wczorajszem zgromadzeniu wyborców odbytem w sali ratuszowej pod przewodnictwem Dra *Rayskiego* trzech mowców po kolei zabierało głosy. Żaden jednak z mowców nie występywał jako kandydat na posła, ani przemawiał za pewnym jakim kandydatem. Hr. *Alexander Borkowski* korzystał tylko ze sposobności, by jako poseł już obrany według zwyczaju przyjętego w państwach konstytucyjnych, mianowicie w Anglii, przemówić do swoich wyborców. Tematem mowy było „osobiste“ zapatrywanie się mowcy na dzieje wewnętrznej polityki Austryi. O zadaniu przyszłego sejmu krajowego, o stanowisku, jakie sam mowca zająć zamierza w sejmie, zgoła o żadnej kwestyi krajowej mowca nie wspomniał. Następnie przemówił Dr. *Czemeryński* za potrzebą pojednania między narodowością polską a ruską w Galicyi. Powołując się na ogłoszony ostatniemi czasy program ruskich posłów wyraził nadzieję, że „sprawa ruska“ pomyślnie załatwioną zostanie na sejmie krajowym. Z kolei zabrał głos p. *Dobrzański;* i jak gdyby chciał osłabić dobre wrażenie, jakie wywarła spokojna i pojednawcza mowa poprzednika, wystąpił wcale nie na czasie ze znanemi już dostatecznie z „Gazety narodowej“ zarzutami i rekryminacyami przeciw reprezentantom Rusinów w naszym kraju. Odpowiedź Dra Czemeryńskiego była spokojna i umiarkowana. — Gdy na wezwanie, ażeby który z kandydatów na posła złożył przed zgromadzeniem wyznanie swojej wiary politycznej, lub który

z wyborców przemówił za jakim kandydatem, nikt głosu nie zabrał, przedłożył Dr. Rayski listę kandydatów, których ściślejszy komitet przedwyborczy polecić postanowił wyborcom. Ci kandydaci są: *Agenor hr. Gołuchowski. Dr. Zygmunt Rodakowski, Dr. Rayski. Dr. Maurycy Kabath* i c. k. radzca sądu krajowego *Boroński.* Przy tej sposobności *Dr. Rayski* w swojem imieniu oświadczył, że jakkolwiek poczytuje sobie za wielki zaszczyt, iż przez komitet uznany został godnym ubiegania się o krzesło poselskie, i poczytałby sobie za największe szczęście być wybranym reprezentantem stolicy, jednak byłoby to więcej niż nieskromnością z jego strony, gdyby się chciał ubiegać o pierwszeństwo z hr. Gołuchowskim. mężem tak znakomitych zasług, takiej znajomości stosunków krajowych i takiego wpływu politycznego. Mowca zrzekł się przeto kandydatury na rzecz hr. Gołuchowskiego, i wezwał wyborców, którzyby mieli zamiar głosować na Dra. Rayskiego, ażeby głosy swoje dali hr. Gołuchowskiemu. Na tem skończyło się posiedzenie.

Wiedeń, 1. listop. *(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.)* Najj. Pan przybył wczoraj o godz. wpół do 9. do Wiednia, przyjmował hr. Belcredi, hr. Esterhazy, p. Mailatha i o godz. 2. odjechał do Schönbrunnu.

W Pradze odbywało się wczoraj w kościele Ś. Jakuba nabożeństwo dziękczynne z powodu wyzdrowienia Jego Mości Cesarza Ferdynanda, na którem znajdował się pan major Antoni Klenka ze wszystkimi oficerami i wielu gwardzistami piechoty mieszczańskiej. Przy tej sposobności komendant złożył proboszczowi 30 zł. do rozdania między ubogich.

Jego Cesarzew. Mość Arcyksiążę Józef z małżonką i rodziną przybył tu wczoraj z Lincu i o godz. 1. min. 30 odjechał z księciem Augustem koburgskim na pięć tygodni do Ebenthal.

Wielu członków cesarskiego domu zwiedzało wczoraj przedpołudniem groby w kościele OO. Kapucynów i wieńczyli przytem trumny kwiatami.

Z rozkazu Najj. Pana odbędzie się d. 3. b. m. nabożeństwo żałobne w kościele parafialnym dworu za wszystkich wojowników c. k. armii w boju poległych. Cesarz wraz z całym dworem znajdować się będzie na tem nabożeństwie.

Miasto i powiat Tyrnawski w Czechach z okazyi obchodu rocznicy dyplomu październikowego, przesłali Jego Excel. ministrowi stanu, hr. Belcredi, adres zaufania z wyrażeniem życzenia, ażeby Jego Excel. postępywał na drodze dotychczasowej ku dobru ludów Austryi. Przewodniczący w reprezentacyi powiatowej, p. Stros, odebrał w skutek tego następującą odpowiedź p. ministra stanu w języku czeskim:

„Przeprowadzenie ważnego zadania, które mi Jego c. k. Apostolska Mość zlecić raczył, nie może być spełnione bez zaufania i szczerej przychylności ludów i ich reprezentantów. Dla tego głęboko wzruszony jestem adresem zaufania, który mi, szanowni panowie, pod dniem 20. b. m. przesłaliście, dowód zaś tego zaufania cenię tem wyżej, iż pochodzi z kraju, którego ludność uznała moje działanie i staranie moje około dobra publicznego. Widzę w tem rękojmię, że staranie moje gwoli pomyślnego rozwoju systemu znajdzie poparcie ludności.

Przyjmijcie więc Panowie szczere dzięki moje i wyraz wysokiego mojego poważania."

Wiedeń, 27. października 1865. *Belcredi* m. p.

Wiener Abendpost zawiera następujący artykuł:

Przez zaprowadzenie ministeryum ekonomii publicznej urzeczywistniona została myśl skoncentrowania całej czynności rządu gwoli ekonomicznego rozwoju państwa. Tylko na tej drodze znaleść mogą obronę i poparcie rozliczne i różnorodne interesa ekonomiczne wszystkich części wielkiej całości, na tej tylko drodze przez organiczne zestawienie decydujących momentów może być zapewniony największy rezultat tak pojedynczym jak i wspólnym zabiegom.

Dla przeprowadzenia zadania nowemu ministeryum, przekazanego potrzeba przedewszystkiem złączyć wszystkie siły rządu dotąd rozproszone i w różnych częściach zlokalizowane, zetknąć je razem gwoli wzajemnego wsparcia, starając się o zaprowadzenie największej karności i zgody między niemi. Jest to praca wiele czasu i trudu wymagająca zwłaszcza, że względy na finanse państwa nie pozwalają na żaden wyjątek, nie koniecznie potrzebny.

Chociaż ministeryum ekonomii publicznej jest nową instytucyą to jednak odpowiednio jego naturze zaprowadzona w niem być musi największa oszczędność, i instytucya ta obejść się musi ile możności materyałami pod ręką będącemi. Rozumie się samo przez się, iż ministeryum dopiero po przeprowadzeniu swej organizacyi czynność swoję rozwinąć może. Czynność ta rzadko kiedy w oczy wpadać będzie, bo główne zadanie ministeryum ekonomii publicznej nie jest natury produktywnej. W chwili obecnej nie może być wcale mowy o zakładach ekonomicznych na rzecz i koszt państwa.

Tylko tu i owdzie ministeryum będzie mogło same zasiać ziarno nowej ekonomicznej działalności, wspierać przedsiebiorstwa przyszłość przed sobą mające i dawać im pomoc bezpośrednią. Ministeryum nie może wkraczać tam gdzie działalność ekonomiczna skierowana jest ku celom fałszywym, które się nie opłacą, albo gdzie dzie o zakłady trwałe założone na podstawie przemijających okoliczności; będzie tylko mogło ostrzegać lub doradzać, naturalny zaś bieg rzeczy okazać musi ile do takowej dorady było powodu. Ministeryum może ułatwić znajomość targów i ich potrzeby, może ułatwić pozbyt ziemiopłodów, dać może wiadomość o sprzyjających okolicznościach. przez umowy handlowe nowe może otworzyć targi, ułatwić może stósunki konsumentów do producentów, podaż i popyt i t. p. jednem słowem zachęcać może do przedsiebiorstw, pośrednio przyczynić się może do podniesienia bogactwa w kraju, lecz powstrzymać się musi od wszelkiego pozytywnego działania w tym kierunku. Właśnie na polu ekonomii publicznej rząd o ile być może unikać musi kierowania, prowadzenia, rozrządzania lub policyjnego pilnowania sił państwa, do których obrony jest powołany.

Jeżeli ministeryum odpowiadać chce duchowi czasu, którego jest wyrazem. zrzec się musi bezpośredniego wdawania się w ekonomiczne życie państwa i jego ludności, zrzec się musi sukcesów prędkich, z łatwością spostrzedz się dających. Natomiast wszystkie siły swoje skierować musi ku usunięciu przeszkód, jakie tamować mogą rozwój sił ekonomicznych państwa, starać się musi o rozwiązanie więzów, które siły te świadomo lub nieświadomo krepują lub połączeniu ich stoją na przeszkodzie.

Anglia.

(Pogrzeb lorda Palmerstona) odbył się dn. 27. z. m. zaraz po godz. 1. w południe. Mnóstwo ludu znajdowało sie na tym obrzędzie. Wszystkie drogi prowadzące do Cambridge-House były przepełnione na kilka godzin przed wyruszeniem konduktu. W ulicach, któremi przeciągał orszak pogrzebowy, wszystkie sklepy były zamknięte. Pogrzeb odbył się z największą okazałością. Królowa dla uczczenia pogrzebu lorda Palmerstona, odłożyła do dn. 28. swój wyjazd do Balmoral.

Francya.

Paryż, 31. października. *(O wycofaniu wojsk francuskich z Mexyku.)* *La France* zamieściła artykuł widocznie inspirowany, z powodu pogłosek o bliskiem wycofaniu wojsk z Mexyku. W sprawie tej mówi *la France* trzeba się dokładnie rozpatrzyć. Co do ewakuacyi Mexyku, konwencya z dnia 10. kwietnia przeszłego roku wszystko starannie uregulowała, stanowiąc że wojska francuzkie wycofane zostaną w miarę jak zastąpić je będzie można przez wojsko krajowe, ziemię zaś mexykańską wtenczas tylko stanowczo opuszczą, jeżeli interesa, które Francyę tam powołały, zupełnie będą zagwarantowane. Stósunki nasze do stanów Zjednoczonych są takie, iż gdyby się pojawiły przeszkody skonsolidowania Cesarstwa mexykańskiego, przyczyna tych przesądów nie będzie pochodzić z postępowania Zjednoczonych stanów.

Włochy.

Rzym, 22. października. Monsignor Merode zawiadomił wojsko papiezkie o ustąpieniu swojem następującym rozkazem dziennym:

Jego Świątobliwość raczył najłaskawiej uwolnić mię od obowiązku prominístra broni ze względu na zdrowie moje. Rozstając się z armią papiezką winienem podziękować jej za dobre porozumienie, jakie zawsze między nami panowało, oraz za dowody przychylności, jakie mi przy każdej sposobności dawała. Przez te sześć lat, przez które w urzędzie zostawałem, musieliśmy przebyć nie jedną próbę, nie jeden cios losu. Wspomnienie tych chwil będzie nam zawsze drogie przez całe życie nasze, będzie to bowiem wspomnienie lojalności i poświęcenia się obowiązkom sumienia i wierności. Przekonany jestem, iż Ojciec św. znajdzie w was zawsze żołnierzy mających uczucie honoru i odwagę, żołnierzy godnych sławnego dowódzcy, którego właśnie teraz straciliśmy, godnych wielkiej sprawy, jaką bronić macie.

Ksawery Merode.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 31. października. *(Otwarcie mostu w Włocławku.)* Dnia 29. października, w niedzielę w obecności hrabiego Berga, Namiestnika Królestwa, odbywało się w m. Włocławku otwarcie mostu na Wiśle.

Włocławek, jedno ze starożytniejszych miast, majac 9000 mieszkańców, a w tej liczbie nie mało Niemców, sławne jest z dawnych czasów jako miejsce składowe dla handlu zbożowego z Prusami. Brakowało mu trwałej komunikacyi z prawą stroną Wisły, bogatą w płody natury.

Budowa mostu, leżącego na żelaznych łyżwach. sprowadzonych z zagranicy, rozpoczętą została 5. (17.) marca, a ukończona 5. (17.) października, czyli równo w siedm miesięcy. Długość jego wynosi 350 sążni, a z nadbrzeżnemi groblami 520. Konstruktor mostu — kapitan inzynierów dróg i komunikacyi Czerniawski, okazał wielką znajomość swej sztuki i szczególną energię w wykonaniu tego dzieła.

Rosya.

(Dom etapowy w Moskwie.) *Mosk. Wied.* piszą: że przy rogatce rogożskiej istniał dotąd dom etapowy, w którym więźnie odsyłani z Moskwy na Syberyą lub w oddalone gubernie, mieli zwykle odpoczynek, a to w celu wzbudzenia dobroczynności prywatnej. Ze wszystkich stron Moskwy znoszono do tego domu ofiary w pieniądzach i wiktuałach, tak, że w rok suma tych ofiar wynosiła około sześćdziesięciu lub siedmdziesięciu tysięcy rubli srebrnych.

Taka ilość ofiar podawała nieraz powód do różnych nadużyć; między innemi szkodliwemi skutkami tego zbierania ofiar było demoralizowanie wojska przy etapach; niektórzy żołnierze, poddając się pokusie, pozwalali więźniom wyprawiać po drodze orgie za łatwo nabyte pieniądze i ułatwiali tymże ucieczkę. Nie ulega wątpliwości, że żaden więzień nie donosił do Syberyi otrzymanej jałmużny. Tymczasem prawo zabrania wydawania więźniom pieniędzy na ręce. Z zaprowadzeniem nowego zarządu wojskowo-okręgowego, władza wojskowa upomniała się o przestrzeganie tego prawa. Komitet opiekuńczy więzienny powołał się na zwyczaj mieszkańców moskiewskich w niesieniu ofiar dobroczynnych. Atoli prawo musiało przeważyć nad zwyczajem. W tym miesiącu dom etapowy rogożski został zamknięty. Między powodami, jakiemi usprawiedliwiano istnienie tego etapu, wystawiano to, że ofiary te stanowiły prawie całe wsparcie dla rodzin, które towarzyszyły deportowanym do odległego kraju. Lecz wsparcie to nie tyle jest ważnem w drodze, gdzie deportowani więźnie i towarzyszący im mają zapewnione utrzymanie, ile po przybyciu na miejsce przeznaczenia, a do tego miejsca rzadko który z nich donosi część otrzymanej jałmużny. Zaprowadzone obecnie skarbonki dla dobrowolnych składek na korzyść deportowanych i ich rodzin, są daleko odpowiedniejsze. Uzbierane z tych skarbonek pieniądze przesyłane będą do tobolskiego urzędu dla deportowanych. Dobroczynność, jaka dotąd tak hojnie obdarzała lokatorów etapu rogożskiego, zapewne nie zmniejszy się, zwłaszcza gdy dawcy będą pewni, że ofiary ich przyniosą istotną korzyść.

(Cholera.) Miejscowa gazeta pisze, że w mieście Kerczu i na przedmieściach zaszło kilka oddzielnych wypadków cholery. Do dnia 18. września słabość ta nie rozwinęła się epidemicznie, jak z początku spodziewano się. Od czasu ukazania się cholery, w ciągu miesiąca zachorowało w ogóle 82 osób, z których umarło 38.

Odes. Wiest. donosi, że podług odebranych z Tulczy doniesień, od 4. (16.) września nie było w tem mieście i w okolicach żadnego wypadku cholery, w skutku czego odchodzącym ztamtąd okrętom wydają się czyste patenta.

(Otwarcie portu w Libawie.) Kron. Wiest. pisze, że stan handlowy w Kronsztadzie zainteresowała wiadomość o otwarcie nowego portu w Libawie w dniu 28. września. Nowa libawska przystań jeszcze nie jest zupełnie gotowa, i roboty koło niej dopiero w roku przyszłym ukończone zostaną. Mówią, że mury nowej przystani libawskiej i wygłębienie koryta mogą być zaliczone do znakomitych dzieł hydraulicznych tegoczesnych.

Azya.

(Korespondencya z Kjachty.) Niedawno odebraliśmy wiadomość z Chin od naszych kupców, nie bardzo pomyślną dla handlujących. Cesarz chiński posłał wojsko przeciwko powstańcom długowłosym. Czy rząd pekiński nie wysłał żołdu dla tego wojska, czy też jenerałowie włożyli go do kieszeni, dosyć, że wojsko to się zbuntowało i zaczęło rabować mieszkańców. Jedna banda wpadła na fabrykę herbaty, pochwytała oficyalistów, męczyła ich, zabijała, żądając srebra, którego nie mieli. W tem mieście znajdował się jeden z naszych komisantów dla kupna herbaty, który wpadłszy do naczelnika miasta, zdołał wraz z nim ratować się ucieczką, ale stracił całe swoje i gospodarza swego fundusze. Z tego powodu podobno wszyscy Europejczykowie opuszczą Han-Kou. Zbuntowani żołnierze wiedzą, że Europejczykowie mają srebro. — Z Irkucka donoszą, że tam ciągle aresztują i wysyłają do Omska, szczególniej młodych ludzi. Krąży pogłoska, że młodzież powzięła jakiś nierozsądny, dziecinny zamiar i chciała go wykonać. Zamach wykryto i w Omsku ustanowiono komisyę śledczą.

Ameryka.

Donoszą z Nowego Yorku, że jenerał R. E. Lee złożył 2go z. m. przepisaną przysięgę na amnestyę. Podczas gdy już wiele znakomitości byłego rządu separatystów stanęło po stronie p. Johnsona, opór stawiany prezydentowi przez stronnictwo, którego stałości energiczne przeprowadzenie i ostateczny szczęśliwy wypadek wojny przypisać należy, staje się coraz silniejszy. Wendell Phillips sławny mowca abolicyonistów oświadczył w jednej z swoich mów, że prezydent w swojej przemowie do deputacyi z Karoliny południowej stanął po stronie buntowników, i sam prawie stał się buntownikiem, aby południe przyciągnąć do unii. Pan Phillips nagania konwencye republikańskie, które pochwalają politykę prezydenta.

Poczta mexykańska z 5go z. m. doniosła, że w Sinola (prawdopodobnie Cinaloa) wybuchły niespokojności i Oaxaca miała się znowu zbuntować. Depesze mexykańskie z 1go z. m. otrzymane w Washingtonie, a które uchodzą za półurzędowe, donoszą, że jenerał republikański Diar wzięty do niewoli pod Pueblą, uciekł i połączywszy się z Figueroą i Ugaldem rozpoczął na nowo wojnę podjazdową w Oaxaca, Tabosco i innych prowincyach. — Czy Francuzi opuszczą Mexyk, jeźli się te wiadomości potwierdzą?

Kronika.

(Pamiętnik Wincentego Pola do literatury polskiej XIX. wieku), w dwudziestu prelekcyach mianych w radnej sali miasta Lwowa, z słowem wstępnem Stanisława Pilata, wyszedł właśnie co we Lwowie w drukarni narodowego zakładu imienia Ossolińskich. Dzieło to zawierające 26 arkuszy druku, złożone jest na przedaż u dyrektora kasy oszczędności p. Krawczykiewicza. Egzemplarz kosztuje 2 złr. 50 c.; biorącym za gotowe pieniądze naraz przynajmniej 20 egzemplarzy policzony będzie egzemplarz tylko po 2 złr.

(Nabożeństwo na intencyę Jego Mości Cesarza Ferdynanda) Gr. kat. kapituła katedralna w Przemyślu łącznie z bractwem kościelnem i dziekanami dyecezyi odprawiła dnia 30go z. m. w gr. kat. cerkwi katedralnej uroczyste nabożeństwo na intencyę Jego Mości Cesarza Ferdynanda, błagając Boga, aby najdobrotliwszemu Monarsze i dobroczyńcy ubogich i uciśnionych raczył powrócić zdrowie. Nabożeństwo odbyło się z licznym udziałem ludności i młodzieży szkolnej.

(Pożary.) W Dulibach, w powiecie Stryjskim, dnia 23go z. m. spalił się stóg siana mający 14 sążni sześciennych objętości. Wartość tego stogu, który nie był zaasekurowany, wynosi 220 złr. w. a. Przyczyna pożaru nie jest wiadoma.

W Haliczanowie, w powiecie Grodeckim, dnia 25go z. m. spalił się dom włościański wartości 100 złr. w. a. Przyczyna pożaru nie jest wiadoma.

W Darachowie, w powiecie Wiśniowczyckim, w nocy z dnia 22. na 23. z. m. spaliła się stodoła włościańska i stajnia z 4 sztukami bydła, 14 owiec, klacz ze źrebięciem i 1 szt. trzody chlewnej. Ogień miał być podłożony.

W Ostrowie pod Szczercem dnia 21go z. m. spalił się dom włościański ze stajnią i kilku korcami zboża. Szkoda wynosi 132 złr. Ogień miał powstać przez nieostrożność.

W Uhrynie, w powiecie Czortkowskim, dnia 21go z. m. spalił się dom wartości 166 złr. Przyczyna pożaru nie jest wiadoma.

W Jezierzanach, w powiecie Bursztyńskim, dnia 26go z. m. przez nieostrożność dzieci spaliła się stodoła włościańska z zapasami zboża z dwóch lat wartości 528 złr.

W Zbaniowie, w powiecie Wielkie Mosty, dnia 20go z. m. w domu włościańskim zapaliły się konopie do suszenia przygotowane. Ogień został stłumiony nie zrządziwszy znacznej szkody, ale właścicielka tego domu, Katarzyna Dusil, tak mocno poparzyła się przy gaszeniu ognia, że w skutek tego tej samej nocy umarła; jej dwoje dzieci, z których jedno 6, drugie 8 lat liczy, także mocno poparzyły się w ręce.

W Posadzie górnej, w powiecie Rymanowskim, w nocy z 26. na 27. b. m. spaliło się 14 zagród włościańskich wraz z zapasami zboża i siana. Dziewczyna 14letnia znalazła śmierć w płomieniach. Szkoda wynosi około 8030 złr.

W Brzezinie, w powiecie Mikołajowskim, dnia 23. b. m. spaliło się 6 domów włościańskich z budynkami gospodarskiemi i zapasami zboża. Szkoda wynosi około 4470 złr. Ogień miał być podłożony.

W Solinie, w powiecie Baligrodzkim, dnia 17go b. m. spalił się dom włościański z zapasami zboża i siana, tudzież 6 sztukami trzody. Szkoda wynosi około 150 złr. Przyczyna pożaru nie jest wiadoma.

(Nieszczęsne wypadki.) W Rakowkącie, w powiecie Kopeczynieckim, dnia 23go b. m. czworo ludzi kopiąc glinę zostali zasypani, i po wydobyciu ich tylko jedno do życia przywrócone zostało.

W Medyce dnia 23go b. m. włościanka Anastazya Mykitka zasypana została przy kopaniu ziemi, i w skutek tego poniosła śmierć.

(Marynarka cesarsko rosyjska.) „Mor. Zbor." pisze: W roku 1864 marynarka rosyjska liczyła: parowych okrętów 6, fregat 8, fregat pancernych 2, korwet 22, kliperów 11, bateryi pancernych żelaznych 3, kanonierek pancernych żelaznych 11, łodzi kanonierskich 80, parostatków-fregat 7, jachtów 4, szkun 24, statków transportowych 9, mniejszych parostatków 61, barek i szalup 14; razem 273 statków, o dwa mniej jak było w roku 1863. Statki te w ogóle wynosiły siłę 37.244 koni, i miały 2095 dział; żaglowych: korweta 1, szkun 6, tenderów 3, statków transportowych 11, jachtów 9, kanonierek wiosłowych 2, barek morskich 11, botów 4, bujerów 2; razem 48 statków, o dwa mniej jak w roku 1863. Na tych statkach było 73 dział. Galarów bateryi pancernych 14 z 28 działami. W ogóle zaś statków parowych i żaglowych z galarami bateryjnemi było 335 z 2196 dział. Prócz tego trzy doki pływające i statki portowe różnych nazw.

Ostatnia poczta.

Peszt, 1. listop. Koloman Tisza oświadczył wczoraj wyborcom w Debreczynie, że co do spraw wspólnych obstaje przy swoich zasadach, wyrzeczonych na sejmie krajowym w r. 1861. Niezapoznaje on, że istnieją sprawy wspólne z Austryą, te jednak może tylko sejm odgraniczyć i uregulować.

Paryż, 31. paźdz. Podług Monitora wieczornego spodziewany jest hr. Bismark we czwartek w powrocie do Berlina w Paryżu.

Berlin, 1. listopada. *Prov. Korr.* donosi: Austrya i Prusy zamierzają porozumieć się względem dalszych wspólnych kroków, by położyć koniec bezprawnym uroszczeniom stowarzyszeń, usiłujących narzucać się jako rząd i reprezentacya ludowi niemieckiemu. Podania, jakoby Austrya i Prusy zamierzały zakazać zgromadzenia związku narodowego lub samowolnie wystąpić przeciw niemu, i jakoby zostały już ułożone dalsze wnioski ze strony Austryi, są całkiem mylne. — W ministerstwie wyznań wyrabiają projekta do ustaw względem zakładania szkół ludowych, tudzież utrzymanie i pensyonowania nauczycieli szkół ludowych.

Altona, 1. listopada. Władze policyjne otrzymały rozporządzenie holsztyńskiego rządu krajowego, ażeby zakazały duchownikom przydawać innym osobom przydomków i atrybucyi, jakie należą się tylko monarchom, lub też dodawać do imion cyfry, które oznaczają kolejność panujących Książąt.

Florencya, 31. października. Ze znanych już 347 wyborów przypada 204 na wybranych powtórnie, a 143 na świeżo wybranych deputowanych. Pomiędzy wybranymi powtórnie znajdują się Cordova, Lanza, Buoncompagni, Lamaza, Ricciardi, Liberio, Romano. — Król przybył tu wczoraj. — Podług listów z Rzymu wybuchła cholera w państwie papieskiem.

Rzym, 31. października. *Giornale di Roma* żali się na obrazy i oszczerstwa, których przedmiotem jest Monsgr. Merode i oświadcza, że Papież uwolnił go z szczególnych względów, przedewszystkiem dla słabości nie odejmując mu życzliwości i szacunku, których jest godzien.

Lizbona, 31. paźdz. Podług doniesień z Rio z 8go z. m. obsadzili Brazylianie miasto Uruguayana. Załoga złożona z 6000 Paragujan zdała się na łaskę lub niełaskę.

Nowy York, 21. paźdz. Demokratyczna konwencya Nowego Yorku oświadczyła się za prezydentem Johnsonem i za zastosowaniem zasady Monroego względem Mexyku. Minister Seward wyraził w mowie nadzieję ożywienia i uznania nanowo republikańskich instytucyi tam, gdzie istniały dawniej na lądzie amerykańskim.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 2. listopada.

Hotel George: PP.: Małachowski Zygm., z Morawska. — Winnicki Tyt., z Nadycz. — Hr. Potocki Maur., z Zatora. — Rulikowski Edw., z Rosyi.

Hotel europejski: Morawski Włod., z Oleszy.

Hotel Langa: Hr. Komarnicki Rom., z Złoczowa. — Kalitowski Antoni, c. k. przeł. obwod., z Żółkwi. — Lachowski Leop., c. k. przeł. powiat., z Złoczowa. — Kreiter, ces. ros. jenerał-major, z Kijowa. — Mazur Edward, c. k. kapitan, z Komorna.

Hotel angielski: Br. Lepczoski Adolf, z Hucisk. — Obertyński Kazim., z Udnowa — Wysocki Karol, z Oczacza

Hotel Mansch: Urban Karol, c. k. kapitan, i Malczek Henr., c. k. porucznik, z Czerniowiec.

Pod tygrysa: Sawrocki Michał, z Wojciechowic.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 2. listopada.

PP. Szymonowicz Józef, do Błazowa. — Wszelaczyński Kaj., do Kupczyniec. — Smalawski Fel., do Uherzec. — Croisse Lud., do Koszelowa.

TEATR.

Dziś (przed. polskie: **„Pazowie Królowej Marysieńki“**, operetka komiczna w 2 aktach. **„Pamiętnik“**, obrazek dramatyczny w 1 akcie z francuskiego.

Jutro (przedst. niem.) Na dochód komika p. J. N. *Köck*: **„Nach 15 Jahren“**, opera komiczna w 2 oddziałach.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 2. listopada 1865.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	327.03	+ 7.0	93 2	południowy sł.	pochmurno
2. god. po poł.	326.66	+ 9 0	89.5	„ „	„
10.god.wiecz.	326.61	+ 7 5	93 5	„ „	„

Kurs Lwowski.

Dnia 2 listopada		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	18	5	24
Dukat cesarski	„ „	5	21	5	28
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	01	9	12
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	67	1	70
„ papierowy rosyjski	„ „	1	41	1	42
Talar pruski	„ „	1	60	1	62
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	66	47	67	08
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	69	52	70	31
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	69	33	69	92
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	63	80	69	40
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	180	67	182	83

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 2. listopada.	złr.	kr.
5% Metaliki	65	05
5% pożyczka narodowa	69	10
Losy z 1860 roku	84	35
Akcye banku wiedeńskiego	772	—
„ „ kredytowego	159	—
Londyn, 10 funtów szterlingów	108	—
Srebro	107	—
Dukat pojedyńczy	5	28

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 31. października

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	60.70	60 80
„ „ bez kuponów zwrotny po 5%	98.50	99.—
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	69 30	69.50
od kwiet. do paźd. po 5%	69 30	69.50
Pożyczka w srebrze z 1864 roku zwrotna w 35 latach	73.50	74.—
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	65.30	65.40
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	65.40	65.50
dtto. po 4½%	57.25	57.75
dtto. „ 4%	50 75	51 25
dtto. „ 3%	38.—	38 50
dtto „ 2½%	31.75	33.75
dtto. „ 1%	12 75	12.90
Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy	138.—	139.—
Przez. do wyl. z r. 1839 piata część losów	135 —	136 —
Przez. do wyl. z r. 1854	79 25	79 75
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100zł.	85 20	85.30
Przez. do wyl. z r. [1]860 po 100 zł.	92.25	92.59
Pożyczka z r. 1864 (z premią) po 100 złr.	75 80	75.90
Renty Como po 42 lir. aust.	18.—	18.25
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	59.—	61.—
„ „ „ 4½%	57.—	57.50
„ „ „ 4%	50 50	51.—
„ „ „ 3½%	43 50	44.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3%	—.—	—.—
„ „ „ 2½%	55.—	57.—
„ „ „ 2¼%	50.—	51.—
„ „ „ 2%	44.-	45.—
„ „ „ 1¾%	39.—	40.—
dtto. z procent. za granicą „ 5%	71.50	72.—
„ „ „ 4½%	67.25	67.75
„ „ „ 4%	60.—	60.50

B. Krajów koronnych. Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.	pien.	towar.
Niższej Austryi	82.—	83.—
Wyż. Aust.	82.—	83.—
Salcburg	—.—	89.—
Czech	—.—	88.—
Morawii	78.—	79.—
Szląska	87.—	88.—
Styryi	85.50	86.—
Tyrolu	—.—	—.—

Obl. ind. po 5proc. za 100 zł.	pien.	towar.
Kar., Krainy i Wyb.	84.—	88.—
Węgier	69 75	71. –
Banatu Tem.	69 50	70.—
Kroacyi i Slawonii	71 50	72.—
Galicyi	69 25	70.—
Siedmiogrodu	64 50	65 25
Bukowina	68.—	68.75
Z klauzulą wylos. w r. 1867	66.75	67 25
Banat Temesz.	66 25	66.75
Lomb. wen. poż. z r. 1859	89.—	90.—
Dług Tyrolu, Dług Salcburga, Dług Krainy po 5%	—.—	—.—
„ 4%	54.—	55.—
„ 3½%	—.—	—.—
„ 3%	54.—	55. -
„ 2½%	—.—	—.—
„ 2%	27.—	27.50
„ 1¾%	—.—	—.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
Po 3% za 100 zł.	22.50	23.50
„ 2½% „ 100 „	18.—	19.—
„ 2¼% „ 100 „	16.50	18.59
„ 2% „ 100 „	14.—	16.—
„ 1¾% „ 100 „	12.50	14.50

3. Akcye. (Za sztukę.)

	pien.	towar.
Banku narodowego	772.—	774.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	162.—	162 20
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	583.—	585 —
Banku anglo-austryackiego na 200 złr. (20 ft. ster.) z wpłatą 30%	70.50	71.50
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1636.—	1638.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	173 10	173.20
Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł.	181 50	182.50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	126.—	126.50
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	182.40	182.60
Lwowsko-czerniow. kolej po 200 zł. w. a. w srebrze (20 f. s.) z wpłatą 35%	72.50	73 50
Uprzywil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	153.—	153.50
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	113 25	113.50
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	—.—
dtto II. emis. po 200zł. m. k.	—.—	—.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	696.—	700.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł m. k.	241.—	245.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	—.—	—.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	129.—	130 —
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	444.—	445.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	220.—	222 —
Tow. młyna par. w Wied. po 500zł. w. a.	380.—	390.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	255.—	260.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	368.—	372.—

4. Listy zastawne. (za 100 zł.)

	pien.	towar
Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	—.—	—.—
10let. „ 1857 po 5%	104.—	104.50
przeznaczone do los. po 5%	92.40	92 60
Banku narod. w w. a. na 12 m. 5%	—.—	—.—
przezn. do losowania po 5%	88.—	88 20
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	66 50	67.—
Węgier. Towar. ziemskie po 5%	77.25	77 50

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.50	98.—
detto detto w sreb. upr za 100 zł. w. a.	81.—	82.—
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	75.50	76.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	106.50	107.50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	97.25	97 75
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	91.50	92.—
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	88.50	89.—
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	79.—	79.50
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	85.—	85.50
Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł.	76.—	77.—
Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	90.—	91.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	95.50	96 50
Lloyda za 100 zł.	—.—	88.50

6 Losy. (za sztukę.)

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	116.25	116.75
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	—.—	75.—
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	109.—	109.50
„ „ po 50 zł. m. k.	48.50	49.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	21.50	22 50
Esterhazego po 40 zł. m. k.	62.—	66.—
Salma „ 40 „ „	25 50	26.50
Palfiego „ 40 „ „	21.50	22 50
Clarego „ 40 „ „	21.50	22.50
St. Genois „ 40 „ „	21.50	22.50
Windischgrätza 20 zł. „	16.—	17.—
Waldsteina 20 „	16.—	17.—
Keglevicha 10 „	12.—	12 50
Fundacya szpit. Arcyksięcia Rudolfa	11 25	11.75

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	89.80	89 90
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	90.—	90.—
Genua za 100 lir. piem.	42 50	42 50
Hamburg za 100 M. B.	80.10	80 20
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	42.50	42 50
Londyn za 10 ft. szt.	107.30	107 40
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 lir. wł.	42.50	42 65
Marsylia za 100 fr.	42.60	42.70
Paryż za 100 fr.	42 65	—.—
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a	—.—	—.—
Wenecya za 100zł. w. a.	—.—	

(31 dni po okazaniu.)

	pien.	towar.
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	5.23	5.24
dtto. pełnej wagi	5.23	5 24
Korona	—.—	—.—
20frankówka	8 68	8.70
Rosyjski imperyał	8 92	8 95
Talar związkowy	1.60	1.60½
Srebro	106 50	107.—
Kurs korony w c. k. kasach	13zł.	50 c.

Odpowiedzialny Redaktor **Adolf Rudyński.**

Z c. k. galic. drukarni rządowej.